

عنوان مقاله:

ارزیابی نگرش آبخیزنشینان به طرح‌های منابع طبیعی و محیط زیست، مطالعه موردی: حوزه آبخیز حبله‌رود

محل انتشار:

فصلنامه مهندسی و مدیریت آبخیز، دوره 11، شماره 2 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسندگان:

زینب کریمی - دانشجوی دکتری گروه آبخیزداری، دانشکده مرتع و آبخیزداری، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

واحدبردی شیخ - دانشیار، دانشکده مرتع و آبخیزداری، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

خلاصه مقاله:

در این پژوهش، ارزیابی اقدامات آبخیزداری در بخشی از حوزه آبخیز حبله‌رود از دیدگاه آبخیزنشینان با استفاده از روش پرسش‌نامه (کتبی-حضور) به صورت کیفی مورد بررسی قرار گرفت. پاسخ‌گویان به صورت تصادفی از بین زنان و مردان انتخاب و تجزیه و تحلیل داده‌های گردآوری شده، با استفاده از نرم‌افزار SPSS انجام شد. نتایج آمار توصیفی نشان داد که با وجود ضرورت و اهمیت بالای برگزاری برنامه‌های آموزشی و ترویجی از نظر مردم، تعداد و تنوع دوره‌ها و برنامه‌های آموزشی و ترویجی برگزار شده، از دیدگاه آبخیزنشینان کم است. ارزیابی نظرات مردم در خصوص عوامل کلیدی تأثیرگذار بر تخریب منابع طبیعی و محیط زیست و ارزیابی میزان آگاهی و احساس مسئولیت مردم در قبال محیط زیست، نشان داد که مردم محلی از آگاهی نسبتاً خوبی برخوردار هستند و از احساس مسئولیت بالایی برخوردار می‌باشند. همچنین، تأثیر و اهمیت اجرای روش‌های حفاظت آب و خاک از ابعاد مختلف از دیدگاه آبخیزنشینان در حد زیاد است. لذا، اجرای برنامه‌های آموزشی و ترویجی و دخالت دادن دانش بومی و مشارکت مردم محلی در موفقیت پروژه‌ها ضروری است. از طرف دیگر، سطح درآمد پایین روستاییان و کمبود اشتغال که مشکل اصلی روستاییان می‌باشد، منجر به مهاجرت آن‌ها در بعضی مناطق شده است. در واقع آبخیزنشینان عدم توانایی مالی اجرای پروژه‌ها را به عنوان عامل اصلی عدم استقبال از روش‌های حفاظت آب و خاک بیان کردند. همچنین، عدم آگاهی و اطلاع از وجود روش‌های حفاظت آب و خاک و اثرات آن‌ها و عدم وجود پروژه‌ها و مزارع نمایشی و الگو به ترتیب در اولویت دوم و سوم عدم استقبال از روش‌های حفاظت آب و خاک رتبه‌بندی شدند.

کلمات کلیدی:

اقدامات آبخیزداری، برنامه‌های آموزشی و ترویجی، ذی‌نفعان، پرسش‌نامه، روش‌های حفاظت آب و خاک

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1153253>

